

оборотного капіталу.

Можна виділити основні напрямками підвищення ефективності обліку власного капіталу підприємства:

- керівникам підприємства варто обирати компромісний підхід для фінансування активів суб'єкта господарювання;
- для аналізу фінансово-майнового стану варто враховувати інтенсивність використання основного капіталу, що є показником ефективності роботи підприємства;
- скоротити терміни дебіторської заборгованості, що прискорить оборотність капіталу;
- при виборі облікової політики варто враховувати, що фінансування підприємства лише за рахунок власного капіталу не завжди вигідне;
- удосконалення бухгалтерської звітності із обліку власного капіталу;
- укласти договір страхування на випадок недоотримання прибутку, що мінімізує фінансові ризики при формуванні капіталу підприємства [2].

Також важливим є вдосконалення бухгалтерської звітності із обліку власного капіталу, що є можливим шляхом підвищення її інформативності. Зокрема, створенням додатків з додатковими даними щодо безоплатно одержаних активів та джерел їх надходження, детальним описом причин змін у зареєстрованому (пайовому) та додатковому капіталах.

Література:

1. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. К. : Центр учбової літератури, 2012. 364 с.
2. Лемківський Л. М. Управління капіталом підприємства. *Фінанси України*. 2016. № 7. С. 17-19.
3. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2001. 454 с.
4. Сопко В. В. Бухгалтерський облік капіталу підприємства (власності, пасивів): нач. посібник. К: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.

ПОКАЗНИКИ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОГО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Проскура А.С.

*Науковий керівник: Болдовська К.П., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Глобалізація світової економіки, її динамічний розвиток підвищує значущість проблеми забезпечення прав людини у процесі реалізації її трудових відносин з працедавцем, вирішення екологічних проблем регіону та соціальних проблем суспільства, що підвищує актуальність питання соціальної відповідальності суб'єктів господарювання, зумовлюючи необхідність ведення ними бізнесу з урахуванням критеріїв соціальної ефективності.

Спосіб ведення бізнесу за умов забезпечення соціальної відповідальності, є одним із аспектів забезпечення конкурентоспроможності підприємства на ринку, оскільки така спрямованість зміцнює довіру серед працівників колективу до керівництва, а також підвищує репутацію серед зовнішніх зацікавлених сторін, зокрема серед інвесторів, покупців, партнерів. При цьому, ведення соціально відповідального бізнесу потребує відповідних інструментів інформаційного забезпечення, якими, серед інших, є соціальний облік та нефінансова звітність.

У науковій праці [1] пропонується визначення соціально орієнтованого бухгалтерського обліку як процесу виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі користувачам достовірної та неупередженої інформації про стан і результати фінансування соціальних програм.

Зазначимо, що ведення соціально орієнтованого бухгалтерського обліку в Україні не є обов'язковим, проте поряд з фінансовою, податковою і статистичною звітністю можна запровадити й соціальну звітність. А з огляду на економічну недоцільність виділення соціально-економічного обліку в окремий вид, завдання задоволення потреб групи зацікавлених осіб має бути покладене на бухгалтерський облік. До зацікавлених осіб, з одного боку, необхідно віднести власників і менеджерів, а з іншого – осіб, на яких спрямована соціальна відповідальність підприємства (працівники, їхні спілки й об'єднання, суспільство).

Окреслюючи перелік показників, які мають використовуватись при формуванні звітів для характеристики соціального аспекту ведення діяльності, з огляду на відсутність в Україні нормативно-правової бази регулювання соціального обліку доцільно звертатись до міжнародних стандартів у цій сфері, якими пропонуються такі напрями їх визначення:

- трудові відносини (основна і додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати);
- охорона праці і безпека на робочому місці (витрати підприємства на оснащення засобами індивідуального захисту, покращення умов праці робітників);
- навчання працівників (витрати на підвищення кваліфікації працівників, додаткові курси, тренінги тощо);
- екологія (витрати підприємства на захист навколишнього середовища);
- суспільство (витрати підприємства для підвищення добробуту громадян шляхом провадження благодійної діяльності тощо).

Наведені характеристики частково розкриваються у фінансовій звітності підприємства, проте вони є недостатніми для задоволення потреб зацікавлених осіб.

Таким чином, в Україні доцільно розробити і запровадити єдину форму соціального звіту, який достатньою мірою розкриватиме необхідну інформацію про показники соціальної ефективності бізнесу, стан і результати фінансування соціальних програм суб'єктів господарювання.

Література:

1. Петренко С. М., Бесарабов В. О. Формування об'єктів соціально орієнтованого обліку та розкриття інформації про них у фінансовій та соціальній звітності. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського*. Сер.: Економічні науки. 2013. № 4. С. 183-192.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКАМИ І ПЛАТЕЖАМИ

Разгоняєв Г.В.

*Науковий керівник: Хорошилова І.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Податки – це особлива сфера виробничих відносин, своєрідна не лише економічна, а й фінансова категорія, а також найважливіший економічний важіль, що регулює взаємовідносини юридичних і фізичних осіб з державою в умовах ринку.

Сутність податків (платежів) як економічної, фінансової категорії полягає в тому, що вони є обов'язковими внесками в бюджет відповідного рівня чи в державні цільові фонди, які здійснюють платники в порядку і на умовах, зазначених у відповідних законодавчих актах України про оподаткування. Результати проведених досліджень дозволили зробити наступні висновки та пропозиції щодо вдосконалення обліку і аудиту розрахунків за податками і платежами.

Згідно з законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства зобов'язані проводити інвентаризацію активів і зобов'язань, під час якої перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан і оцінка [1]. Таким чином на підприємстві для аналізу та перевірки достовірності балансового обліку розрахунків с постачальниками та покупцями проводиться щорічна інвентаризація. Яка проводиться на підставі приказу згідно с законом України. Подібні заходи дають привод для упорядкування рахунків, що допомагає при обліку та аудиті розрахунків за платежами та податками, але недостатні для досконалого ведення обліку та аудиту. Тому окрім необхідності проведення щорічної аудиторської перевірки сторонніми організаціями існує ще ланка заходів щодо вдосконалення цієї діяльності.

Оскільки податки є особливим об'єктом обліку, в рамках загальних підходів до проведення перевірки та контролю треба розробляти модель аудиту розрахунків, це забезпечить проведення якісної аудиторської перевірки за відповідними об'єктами, попередження незаконних операцій, що не відповідають чинному законодавству, та надання достовірної інформації про розрахунки за податками при відображенні в бухгалтерській та податковій звітності.